

Bronnen en literatuur

Voor de redactie van deze publicatie en de realisatie van de tentoonstelling "Natuur in en rond het Opwijkse bouwkundig en landschappelijk erfgoed" werd gebruik gemaakt van onder andere tientallen stukken uit het HOM-archief en documentatieverzameling en de HOM-bibliotheek.

Hierna sommen wij slechts een aantal van de belangrijkste bibliografische stukken op:

Werken betreffende het OMD-thema "Van nature... een monument" in het algemeen

- Meerdere auteurs, *Van nature... een monument*, themabrochure Open Monumentendag Vlaanderen 2004, inhoudelijke redactie en eindredactie: Ivo ADRIAENSSENS.
- Meerdere auteurs, diverse thema-artikels "Van nature... een Monument", op de webpagina's <http://www.monument.vlaanderen.be/omd/nl/thema2004.html>, Open Monumentendag Vlaanderen 2004.
- *Open Monumentendag 2004. Van nature... een monument, Ideeëndag 22 januari 2004*, themaboek, Provincie Oost-Vlaanderen, 2004.

Heemkundig archief- en informatiestukken

- Jan LINDEMANS, *Toponymie van Opwijk*, Brussel, 1930.
- Jan LINDEMANS, *Geschiedenis der gemeente Opwijk*, Brussel, 1937-1939.
- Jan LINDEMANS, *De dorpskom van Opwijk in vroegere eeuwen*, verschenen in *Eigen Schoon en de Brabander*, XI, 1929, p. 290-308, overgenomen in *Bijdragen tot de geschiedenis van Opwijk*, Heemkring Opwijk-Mazenzele, 1988.
- Paul LINDEMANS, *Geschiedenis van de landbouw in België*, 2 delen, De Sikkel Antwerpen, 1952.
- Jan VERBESSELT, *Het Parochiewezen van Brabant tot het einde van de 13de eeuw, Deel V (Mazenzele) en Deel VII (Opwijk Sint-Paulus)*, Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Vlaams-Brabant, 1966.
- Herman VAN DUERM, studie van B.T.K.-project „*Valorisatie onroerend patrimonium*“, 1985-1986. Projectpromotor: Heemkring Opwijk-Mazenzele.
- *Bouwen door de eeuwen heen – inventaris van het cultuurbezit in België - Architectuur/deel 2n, Vlaams Brabant, Halle Vilvoorde*, ministerie van Nederlands Cultuur - Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg, uitgegeven door Snoeck-Ducaju en Zoon n.v., Gent, 1975.
- Leo DE NIL, *Historiek straten Mazenzele, 1971-'72*, artikelenreeks verzameld en heruitgegeven door Heemkring Opwijk-Mazenzele, 1987.
- Meerdere auteurs, *Opwijk ons dorp*, uitgave Davidsfonds Opwijk, 1978.
- Meerdere auteurs, *100 jaren Opwijk* (fotoboek), gemeentebestuur Opwijk, 2000.

- Walter BURSENS, *Geschiedenis van bewoning en leefmilieu in Opwijk-Mazenzele*, 2002.
  - OMD-brochure "Metaal", Open Monumentendag 2001 te Opwijk-Centrum, Heemkring Opwijk-Mazenzele, 2001.
  - OMD-brochure "Symbolen", Open Monumentendag 2002 te Opwijk-Droeshout, Heemkring Opwijk-Mazenzele, 2002.
  - OMD-brochure "Steen in het Opwijks bouwkundig erfgoed", Open Monumentendag 2003 te Opwijk-Centrum, Heemkring Opwijk-Mazenzele, 2003.
  - Diverse stukken van het HOM-archief en documentatieverzameling en de HOM-bibliotheek.
  - Diverse stukken uit kerkarchieven van de Sint-Paulusparochie.
  - Diverse artikelen uit het *HOM-tijdschrift* (1989-2004), Heemkring Opwijk-Mazenzele, Opwijk.
  - Gegevens van het Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) nr. 4 "Gasthuis", van het Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) nr. 5 "Nanove" en van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Opwijk (2003).
  - Diverse bijdragen op de HOM-internetsite (www.heemkringopwijk.be): heemkundige bijdragen, heemwandelingen 1997-2002), HOM-berichten, HOM-nieuwsbrief,...
  - **Kaarten, plannen en kadastrale leggers**
    - *Wegenkaart van het grondgebied van Opwijk, begin 18de eeuw, met figuratieve aanduiding van kerk, molens, hoeven en andere bebouwingen.*
    - *Lantbouck der prochie van Opwijck, lande van Dendermonde, bethoonende in diveerche caerten ende nighbors alle partyen van landen, meerschen, bosschen, hofsteden, etc. met hunne paelghenooten, inde voornoemde prochie bij metinghe bevonden door Mr. Dekens ende Mr. Pr. Van Sinay, ten jaere 1725 ende 1726.*
Kaarten en metingboek (kaarten nrs. 1 en 15).
    - Ferrariskaart (Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden), ca. 1775.
    - Primitieve perceelsgewijze kadasterplannen (opmeting 1823 door J.G. Gulikers).
    - Gemeentelijke Atlas der Buurtwegen Opwijk, 1843-'46.
    - Kadastrale atlas *Philippe VANDER MAELEN* Opwijk, met bijhorend metingboek, 1847.
    - Kadasterplan *P.C. POPP* Opwijk, met bijhorend metingboek, ca. 1860.
    - Huidige kadasterplannen
    - Plannen *Bijzonder Plan van Aanleg* (BPA) nr. 4 "Gasthuis" en nr. 5 "Nanove".
-